

รายงานการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒
วันพฤหัสบดี ที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๒ เวลา ๑๓.๓๐ น.
ณ ห้องประชุมปกครองจังหวัด ชั้น ๔ ศาลากลางจังหวัดหนองคาย

กรรมการผู้มาประชุม

๑. นายจิรศักดิ์	ศรีคชา	รองผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย	ประธานกรรมการ
๒. นายพยอม	สวัสดิ์	สหกรณ์จังหวัดหนองคาย	กรรมการ
๓. นายสุริยา	จงโยธา	ประมงจังหวัดหนองคาย	กรรมการ
๔. นายธีรวุฒิ	ตุ่นคำ	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ (แทน) ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย	กรรมการ
๕. นายบวรศักดิ์	สิงห์เชิดชูวงศ์	พาณิชย์จังหวัดหนองคาย	กรรมการ
๖. นายเกริกชัย	พรหมดวง	ธนารักษ์พื้นที่หนองคาย	กรรมการ
๗. นายสมเกียรติ	ตุ้จันดา	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์ (แทน) ปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย	กรรมการ
๘. นายร่มไม้	นวลตา	เกษตรจังหวัดหนองคาย	กรรมการ
๙. นายสมบูรณ์	สุนทรศาสตร์	อุตสาหกรรมจังหวัดหนองคาย	กรรมการ
๑๐. นายวทีญญ	แสนใจวุฒิ	พัฒนาการจังหวัดหนองคาย	กรรมการ
๑๑. นายสมศักดิ์	ศรีสวัสดิ์	นักวิชาการที่ดินชำนาญการ (แทน) เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหนองคาย	กรรมการ
๑๒. นายวงเดือน	เกิดทองคำ	พนักงานธุรการ ส.๒ (แทน) ผู้อำนวยการโครงการชลประทานหนองคาย	กรรมการ
๑๓. นางสาวาง	สารวงษ์	พนักงานบริการเอกสารทั่วไป (แทน) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหนองคาย	กรรมการ
๑๔. นายสุวัฐพล	เอนกประเสริฐ	พนักงานบริหารสินเชื่อ ๙ (แทน) ผู้อำนวยการสำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดหนองคาย	กรรมการ
๑๕. นายสมเกียรติ	มณฑิรรัตน์	เจ้าหน้าที่ปกครองชำนาญงาน (แทน) นายอำเภอศรีเชียงใหม่	กรรมการ
๑๖. นางทองทิพ	ผาจง	ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ) (แทน) นายอำเภอเมืองหนองคาย	กรรมการ
๑๗. นายศรัณย์ศักดิ์	ศรีเครือเนตร	นายอำเภอท่าบ่อ	กรรมการ
๑๘. นายศราวุฒิ	จำหงษ์	ปลัดอำเภอสังคม (แทน) นายอำเภอสังคม	กรรมการ
๑๙. สิบตำรวจเอกกฤษเมธา	รอบคอบ	เจ้าพนักงานที่ดินอำเภอโพธิ์ตาก (แทน) นายอำเภอโพธิ์ตาก	กรรมการ

๒๐. นายเตชิต	ทรงบุญศาสตร์	นายอำเภอสระใคร	กรรมการ
๒๑. นายพชร	ทองสุข	ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ) (แทน) นายอำเภอโพธิ์พิสัย	กรรมการ
๒๒. นายวันชัย	สารภาค	ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครองปฏิบัติการ) (แทน) นายอำเภอเฝ้าไร่	กรรมการ
๒๓. นายพั้ว	ภูศรีฤทธิ์	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๒๔. นายสาคอน	ชัยชนะ	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๒๕. นายพระเนียง	มิตทา	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๒๖. นางเบญจวรรณ	นิชจำนงค์	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๒๗. นายเชาว์	คชกาสร	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

๑. นายอำเภอรัตนวาปี

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางณัตตยา	วงศ์โยธา	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการพิเศษ ส.ป.ก.หนองคาย
๒. นางสาวพรรณา	บรรดิษฐ์	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ ส.ป.ก.หนองคาย
๓. นางสาวสุกัญญา	อัครวิจิตร	นิติกรชำนาญการ ส.ป.ก.หนองคาย
๔. นายสมนึก	ปวนะฤทธิ์	นายช่างสำรวจอาวุโส ส.ป.ก.หนองคาย
๕. นางสมศรี	จอมศรี	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ ส.ป.ก.หนองคาย
๖. นางยุคลธร	มะณีสี	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน ส.ป.ก.หนองคาย
๗. นางสาวบุษราพร	วิเศษสุนทร	เจ้าหน้าที่ธุรการ ส.ป.ก.หนองคาย
๘. นายอภิชาติ	ขจร	ลูกจ้างเหมาบริการ ส.ป.ก.หนองคาย
๙. นายณัฐวุฒิ	จันทร์ขุน	ลูกจ้างเหมาบริการ ส.ป.ก.หนองคาย
๑๐. นางสาวนลินี	โปตะวัตร	ลูกจ้างเหมาบริการ ส.ป.ก.หนองคาย

เริ่มประชุม

เวลา ๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑

เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

...ไม่มี...

ระเบียบวาระที่ ๒

เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย (ส.ป.ก.หนองคาย) ได้จัดส่งรายงานการประชุม คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ ให้คณะกรรมการฯ เพื่อโปรดทราบและพิจารณา รับรองรายงานการประชุมเรียบร้อยแล้ว ตามหนังสือที่ นค ๐๐๑๑/ว๒๐๗๘ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

มติคณะกรรมการ รับรองรายงานการประชุมโดยไม่มีการแก้ไขหรือเพิ่มเติม.

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

เรื่องที่ ๓.๑ รายงานแผน/ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย (ส.ป.ก.หนองคาย) ขอสรุปผลการดำเนินงานการปฏิรูปที่ดิน จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๒ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ที่	แผน/โครงการ/กิจกรรม/พื้นที่ดำเนินการ	แผนงาน		ผลงาน		หมายเหตุ
		หน่วย	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	
	แผนงาน : ส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตสร้างมูลค่าภาคการเกษตร และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรอย่างเป็นระบบ					
	ผลผลิตที่ ๑ : เกษตรกรได้รับการจัดที่ดินและคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม					
๑	กิจกรรมจัดที่ดิน					
	๑.๑ จัดที่ดินทำกิน (แปลงเกษตรกรรม)					
	- รั้งวัด	ไร่	๓,๑๖๐	๑,๗๙๗.๔๐	๕๖.๘๘	
	- สอบสวนสิทธิ	ราย	๘๑๖	๓๓๓	๔๑.๓๐	
	- มอบ ส.ป.ก.๔-๐๑	ราย	๘๑๖	๗๘	๙.๕๖	
	๑.๒ จัดที่ดินชุมชน					
	- รั้งวัด	แปลง	๓๐๐	๒๓๐	๗๖.๖๗	
	- สอบสวนสิทธิ	ราย	๓๐๐	๒๙๓	๙๗.๖๗	
	- มอบ ส.ป.ก.๔-๐๑	ราย	๓๐๐	๔๔	๑๔.๖๗	
	๑.๓ การตรวจสอบการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน	แปลง	๑๓,๒๕๒	๗,๐๑๗	๕๒.๙๕	
		ไร่	๑๔๐,๖๓๘	๖๒,๗๙๘	๔๔.๖๕	
	ผลผลิตที่ ๒ : เกษตรกรได้รับการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพและสร้างมูลค่าที่ทำกิน					
๑	กิจกรรมพัฒนาผู้แทนเกษตรกร					
	- ผู้แทนเกษตรกรในคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน (คปจ.)	ราย	๔	๔	๑๐๐	
	- อาสาสมัครปฏิรูปที่ดิน	ราย	๒๖	๒๖	๑๐๐	
๒	กิจกรรมการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่					
	- อบรมหลักสูตรการสร้างและพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน	ราย	๕๐	๕๐	๑๐๐	
๓	กิจกรรมการพัฒนาสถาบันและธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน					
	- หลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร	ราย	๘๐	-	-	

ที่	แผน/โครงการ/กิจกรรม/พื้นที่ดำเนินการ	แผนงาน		ผลงาน		หมายเหตุ
		หน่วย	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	
	แผนงานยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการดำเนินงานตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
๔	กิจกรรมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ					
	๕.๑ โครงการคลินิกเกษตร	ครั้ง	๓	๒	๖๖.๖๖	
	๕.๒ กิจกรรมพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝก	กล้า	๓๐,๐๐๐	-	-	
	๕.๓ อนุรักษ์พันธุกรรมพืชในโรงเรียน	โรงเรียน	๓	๓	๑๐๐	
	๕.๔ เพิ่มประสิทธิภาพระบบงานเกษตรภายใต้แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ	โรงเรียน	๑	๑	๑๐๐	
๕	โครงการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของไทย อบรมศิลปาชีพเพื่อวิสาหกิจชุมชน ระยะสั้น					
	- หลักสูตร การสร้างผลิตภัณฑ์สินค้าเพื่อวิสาหกิจชุมชน (สบู่-ยาสระผม)	ราย	๑๕	๑๕	๑๐๐	
	แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพผลิตภาคเกษตร					
๖	โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	พื้นที่/ไร่	๑ / ๖๓๑	๑ / ๖๓๑	๑๐๐	
	- เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	ราย	๖๑	๖๑	๑๐๐	
	- อบรม	หลักสูตร	๖	๖	๑๐๐	
	- จัดตั้งแปลงเรียนรู้ด้านผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีของกลุ่ม	แห่ง	๑	๑	๑๐๐	
๗	โครงการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (Zoning by Agri-Map)	ไร่	๓๐๐			
	ปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสมในการปลูกข้าวเป็นเกษตรผสมผสาน					
	- ชี้แจงแนวทางการปรับเปลี่ยน	ราย	๖๐	-	-	
	- สนับสนุนวัสดุการเกษตร	ไร่	๓๐๐	-	-	
๘	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)					
	- พัฒนาศูนย์เครือข่าย	ศูนย์	๒	-	-	
๙	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)					
	- การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง	ราย	๙๐	๙๐	๑๐๐	
	- (Smart Farmer) ในเขตปฏิรูปที่ดิน	หลักสูตร	๔	๓		
	- Smart Farmer ต้นแบบ	กลุ่ม	๓	๓	๑๐๐	

ที่	แผน/โครงการ/กิจกรรม/พื้นที่ ดำเนินการ	แผนงาน		ผลงาน		หมายเหตุ
		หน่วย	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	
๑๐	โครงการเกษตรอินทรีย์					
	- อบรมเสริมสร้างความรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์	หลักสูตร	๗	๗	๑๐๐	
	- จัดตั้ง/พัฒนาแปลงต้นแบบ	แห่ง	๒	๒	๑๐๐	
	- สนับสนุนปัจจัยการผลิตแปลงสาธิตต้นแบบ	แปลง	๒	-		
๑๑	โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน					
	- อบรมเกษตรกร ๕ ประสาน	ราย	๗๕	๗๕	๑๐๐	
	- พัฒนาด้านเกษตรทฤษฎีใหม่	ศูนย์	๔	๔	๑๐๐	
๑๒	โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน					
	- ส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	ไร่	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑๐๐	
	- ปลูกต้นไม้ปลูกแนวคิเกษตรระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	ราย	๖๐	๖๐	๑๐๐	
	เงินงบประมาณเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม					
	กิจกรรมให้บริการสินเชื่อเงินกองทุน					
	การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม					
	- สินเชื่อรายบุคคล	บาท	๕,๔๘๐,๐๐๐	๓,๘๘๐,๐๐๐	๗๐.๘๐	
	รายงานแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒					
	- งบดำเนินงาน	บาท	๗,๐๒๕,๓๕๘	๓,๗๗๕,๘๐๗.๓๒	๕๓.๗๕	
	- งบลงทุน	บาท	๒๘๒,๙๐๐	๒๘๒,๙๐๐	๑๐๐	
	รวม		๗,๓๐๘,๒๕๘	๔,๐๕๘,๗๐๗.๓๒	๕๕.๕๔	

จึงนำเสนอคณะกรรมการฯ เพื่อโปรดทราบ

มติคณะกรรมการ

รับทราบ

เรื่องที่ ๓.๒ ประกาศให้เกษตรกรยื่นคำขอเช่าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (แปลงเกษตรกรรมแปลงที่อยู่อาศัย ที่ดินเอกชน) และ ประกาศให้เกษตรกรยื่นคำร้องขอเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน

ข้อเท็จจริง

ในเขตพื้นที่ปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ยังมีที่ดินที่ยังมิได้ดำเนินการจัดที่ดินให้กับเกษตรกรเข้าทำประโยชน์อีกจำนวนหนึ่ง เนื่องจากเป็นที่ดินตกค้างการจัด และมีเกษตรกรผู้เช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาสิทธิไปสู่การเช่าซื้อที่ดิน

ข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๓๘ ข้อ ๕ ที่กำหนดไว้ ดังนี้

“ เมื่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด มีมติเห็นชอบตามที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเสนอให้ดำเนินการจัดเกษตรกรเข้าอยู่อาศัย หรือเช่าทำประโยชน์ในที่ดินตามโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมท้องที่ใดให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดแห่งท้องที่นั้น ประกาศให้เกษตรกรในท้องที่ดังกล่าวยื่นคำร้องขอเช่าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามแบบของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ภายในระยะเวลาและสถานที่ที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกำหนด ระยะเวลาดังกล่าวจะต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ในกรณีที่มีเหตุผลอันสมควรคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด อาจประกาศให้ขยายระยะเวลาได้ตามความจำเป็น แต่กำหนดระยะเวลายื่นคำร้องนี้เมื่อรวมแล้วต้องไม่เกินเก้าสิบวัน ”

๒. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการเกี่ยวกับการเช่าซื้อที่ดิน พ.ศ.๒๕๕๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๙ ข้อ ๙ ที่กำหนดไว้ดังนี้

“ การยื่นคำร้องขอเช่าซื้อที่ดินจาก ส.ป.ก. ให้ยื่นคำร้องตามแบบที่ ส.ป.ก.กำหนดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่และเวลาตามประกาศของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ”

๓. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย (คปจ.หนองคาย) ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ ดังนี้

๓.๑ ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่ ๔.๑ “ อนุมัติในหลักการว่า หาก ส.ป.ก.หนองคาย มีแผนงานการจัดที่ดินให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งจำเป็นต้องจัดทำประกาศ คปจ.หนองคาย ให้เกษตรกรยื่นคำร้องขอเช่าทำประโยชน์ในที่ดิน ให้ ส.ป.ก.หนองคาย จัดทำประกาศ คปจ.หนองคาย เรื่อง ให้เกษตรกรยื่นคำขอเช่าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยมอบอำนาจให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ลงนามในประกาศ แล้วรายงานให้ คปจ.หนองคาย ทราบในการประชุมคราวถัดไป ”

๓.๒ ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่ ๔.๒ “ อนุมัติในหลักการว่า หาก ส.ป.ก.หนองคาย มีแผนงานในการพัฒนาสิทธิการเช่าทำประโยชน์จากการเช่าไปสู่การเช่าซื้อ ให้ ส.ป.ก.หนองคาย จัดทำประกาศ คปจ.หนองคาย เรื่อง ให้เกษตรกรยื่นคำร้องขอเช่าซื้อที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยมอบอำนาจให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ลงนามในประกาศ แล้วรายงานให้ คปจ.หนองคาย ทราบในการประชุมคราวถัดไป ”

ประเด็นนำเสนอที่ประชุม

ส.ป.ก.หนองคาย ได้จัดทำประกาศ คปจ.หนองคาย เรื่อง ให้เกษตรกรยื่นคำขอเช่าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย (แปลงเกษตรกรรวม แปลงที่อยู่อาศัย ที่ดินเอกชน) และจัดทำประกาศ คปจ.หนองคาย เรื่อง ให้เกษตรกรยื่นคำร้องขอเช่าซื้อที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยได้จัดส่งประกาศติดให้ทราบโดยทั่วกันแล้ว โดยกำหนดให้เกษตรกรผู้ถือครองที่ดินยื่นคำร้องขอเช่าทำประโยชน์ และยื่นคำร้องขอเช่าซื้อที่ดินมีกำหนดเวลา ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

จึงนำเสนอคณะกรรมการฯ เพื่อโปรดทราบ

มติคณะกรรมการ รันทวาน

เรื่องที่ ๓.๓ รายงานผลการโอนสิทธิและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๗/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

เรื่องเดิม

ด้วย มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ ๗/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าทำประโยชน์ในที่ดิน โดยให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ปทจ.) เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติการโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าทำประโยชน์ในที่ดินแก่คู่สมรสหรือบุตรเพียงรายเดียว โดยไม่เป็นการแบ่งแยกสิทธิ และเมื่อ ปทจ. พิจารณาอนุมัติแล้วให้รวบรวมแจ้ง ส.ป.ก. เพื่อรายงาน คปก. ต่อไป

ข้อเท็จจริง

มีเกษตรกรยื่นคำขอโอนสิทธิและขอรับมรดกสิทธิการเช่าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งอยู่ในอำนาจการพิจารณาอนุมัติของปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ระหว่างวันที่ วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑ – วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒ รายละเอียด ดังนี้

๑. เกษตรกรขอโอนสิทธิการเช่าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

ผู้โอนสิทธิ ๔๖ ราย ผู้รับโอนสิทธิ ๔๕ ราย ๕๔ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๕๑๖ – ๑ – ๓๕ ไร่

๒. เกษตรกรขอรับมรดกสิทธิการเช่าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

เจ้ามรดก ๖๗ ราย ผู้ขอรับมรดกสิทธิ ๖๗ ราย ๘๓ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๘๓๒ – ๓ – ๐๘ ไร่

ประเด็นนำเสนอที่ประชุม จึงนำเสนอคณะกรรมการฯ เพื่อโปรดทราบ

มติคณะกรรมการ รันทวาน

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ ๔.๑ พิจารณาคัดเลือกเกษตรกรให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินประเภทแปลงเกษตรกร

เรื่องเดิม

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย (ส.ป.ก.หนองคาย) มีแผนงานจัดที่ดินให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ได้จัดทำประกาศ คปจ.หนองคาย เรื่อง ให้เกษตรกรยื่นคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (แปลงเกษตรกรแปลงที่อยู่อาศัย) ประกาศ ณ วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๒

การดำเนินงาน

ส.ป.ก.หนองคาย ได้รับคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ได้สอบสวนสิทธิ ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ยื่นคำร้องขอแล้ว ปรากฏว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติและอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน และนำเสนอผ่านคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินระดับอำเภอ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในบัญชีรายชื่อ จำนวน ๓ อำเภอ ดังต่อไปนี้

๑. คณะอนุกรรมการปฏิรูปที่ดินอำเภอเฝ้าไร่ ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณาคณะสมมติของเกษตรกรที่ยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอเฝ้าไร่ จำนวน ๑ ราย ๑ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๑ - ๑ - ๘๒ ไร่ และคณะอนุกรรมการฯ มีมติเป็นเอกฉันท์เห็นชอบให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอเฝ้าไร่ ประเภทแปลงเกษตรกร จำนวน ๑ ราย ๑ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๑ - ๑ - ๘๒ ไร่ (ตามรายงานการประชุม คปอ.เฝ้าไร่)

๒. คณะอนุกรรมการปฏิรูปที่ดินอำเภอสังคม ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณาคณะสมมติของเกษตรกรที่ยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอสังคม จำนวน ๕ ราย ๕ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๓๖ - ๓ - ๒๒ ไร่ และคณะอนุกรรมการฯ มีมติเป็นเอกฉันท์เห็นชอบให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอสังคม ประเภทแปลงเกษตรกร จำนวน ๕ ราย ๕ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๓๖ - ๓ - ๒๒ ไร่ (ตามรายงานการประชุม คปอ.สังคม)

๓. คณะอนุกรรมการปฏิรูปที่ดินอำเภอโพนพิสัย ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณาคณะสมมติของเกษตรกรที่ยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอโพนพิสัย จำนวน ๒๐ ราย ๒๐ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒๐๗ - ๒ - ๗๗ ไร่ และคณะอนุกรรมการฯ มีมติเป็นเอกฉันท์เห็นชอบให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอโพนพิสัย ประเภทแปลงเกษตรกร จำนวน ๒๐ ราย ๒๐ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒๐๗ - ๒ - ๗๗ ไร่ (ตามรายงานการประชุม คปอ.โพนพิสัย)

ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดไว้ดังนี้ ...

ข้อ ๔. ในระเบียบนี้ “เกษตรกร” หมายความว่า

(๑) ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักโดยพิจารณาจากการใช้เวลาส่วนใหญ่ในรอบปีเพื่อประกอบเกษตรกรรมแห่งท้องถิ่นนั้น

(๒) ผู้ยากจน ผู้จบการศึกษาทางเกษตรกรรม และผู้เป็นบุตรของเกษตรกรที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ...

ข้อ ๖. เกษตรกรผู้ซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ มีสิทธิยื่นคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามข้อ ๕. ได้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) บรรลุนิติภาวะ หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว
- (๓) มีความประพฤติดีและซื่อสัตย์สุจริต
- (๔) มีร่างกายสมบูรณ์ ขยันขันแข็ง และสามารถประกอบการเกษตรได้
- (๕) ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๖) ไม่มีที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมเป็นของตนเองหรือของบุคคลในครอบครัวเดียวกัน หรือมีที่ดินเพียงเล็กน้อย แต่ไม่เพียงพอแก่การประกอบเกษตรกรรมเพื่อเลี้ยงชีพ
- (๗) เป็นผู้ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกำหนด ...

ข้อ ๘. เกษตรกรผู้จะได้รับการพิจารณาคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินได้ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) เกษตรกรผู้ถือครองที่ดินของรัฐหรือเกษตรกรผู้เช่าที่ดินที่นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และเป็นผู้ทำกินในที่ดินนั้น
 - (๒) เกษตรกรผู้ได้รับการขึ้นทะเบียนขอรับที่ดินทำกินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
 - (๓) เกษตรกรอื่นตามที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกำหนด
- ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นผู้พิจารณาในการจัดลำดับเกษตรกรที่จะจัดที่ดินให้ตามวาระหนึ่ง ...

ความเห็น ส.ป.ก.หนองคาย

ผู้ยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์ทุกรายเป็นเกษตรกรที่ทำประโยชน์อยู่ในแปลงที่ดินตามบัญชีรายชื่อคัดเลือกเกษตรกรจริง เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติอยู่ในหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ และผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินระดับอำเภอแล้ว เป็นพื้นที่ไม่ทับซ้อนกับพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (Zone C) หรือพื้นที่กันคั้นกรมป่าไม้ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้และส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘ เห็นควรอนุญาตให้เกษตรกรตามบัญชีรายชื่อเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย และประกาศผลการคัดเลือกเกษตรกรดังกล่าว

ประเด็นนำเสนอที่ประชุม

๑. พิจารณาอนุญาตให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย (แปลงเกษตรกรรม) จำนวน ๓ อำเภอ ข้างต้นรวมจำนวน ๒๖ ราย ๒๖ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒๔๕ - ๓ - ๘๑ ไร่ ตามที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินอำเภอฯ เห็นชอบ

๒. ขออนุมัติในหลักการให้ ส.ป.ก.หนองคาย สามารถแก้ไขข้อผิดพลาดคลาดเคลื่อนในบัญชีคัดเลือกเกษตรกรจากการพิมพ์ โดยมีได้เป็นการเปลี่ยนตัวเกษตรกรยกเว้นจำนวนเนื้อที่หากผิดพลาดคลาดเคลื่อนจะนำเสนอ คปจ. พิจารณาแก้ไข

จึงนำเสนอคณะกรรมการฯ เพื่อโปรดพิจารณา

คณะกรรมการ ผู้แทนเกษตรกร นายพระเนียง มิตทา เสนอในที่ประชุมว่า เพื่อมิให้เกิดการร้องเรียนในการรังวัดที่ดิน ให้ ส.ป.ก.หนองคาย ทำหนังสือแจ้งผู้ปกครองท้องที่ เจ้าของที่ดิน และที่ดินแปลงข้างเคียงเพื่อรับรองและรับทราบแนวเขต

มติคณะกรรมการ ๑. มีมติเป็นเอกฉันท์อนุญาตให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย (แปลงเกษตรกรรวม) ตามเสนอ **จำนวน ๓ อำเภอ ข้างต้น รวมจำนวน ๒๖ ราย ๒๖ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒๔๕ - ๓ - ๘๑ ไร่**

๒. อนุมัติในหลักการให้ ส.ป.ก.หนองคาย สามารถแก้ไขข้อผิดพลาดคลาดเคลื่อนในบัญชีคัดเลือกเกษตรกรจากการพิมพ์ โดยมิได้เป็นการเปลี่ยนตัวเกษตรกร ยกเว้น จำนวนเนื้อที่หากผิดพลาดคลาดเคลื่อนจะนำเสนอ คปจ. พิจารณาแก้ไข

เรื่องที่ ๔.๒ พิจารณาคัดเลือกเกษตรกรให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประเภทแปลงชุมชน (ที่อยู่อาศัย)

ข้อเท็จจริง

ตามที่ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย (คปจ.หนองคาย) ได้มีประกาศให้เกษตรกรยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคายไปแล้ว นั้น

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย (ส.ป.ก.หนองคาย) ได้รับคำขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ประเภทแปลงชุมชน (ที่อยู่อาศัย) และ ส.ป.ก.หนองคาย ได้สอบสวนสิทธิตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอแล้ว ปรากฏว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติและอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน และนำเสนอผ่านความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการปฏิรูปที่ดินระดับอำเภอ จำนวน ๓ อำเภอ ตามบัญชีรายชื่อ ดังต่อไปนี้

๑. คณะอนุกรรมการปฏิรูปที่ดินอำเภอเฝ้าไร่ (คปอ.เฝ้าไร่) ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณาคุณสมบัติของเกษตรกรที่ยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอเฝ้าไร่ จำนวน ๔๒ ราย ๔๖ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒๑ - ๐ - ๐๗ ไร่ และคณะอนุกรรมการฯ มีมติเป็นเอกฉันท์เห็นชอบให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอเฝ้าไร่ ประเภทแปลงชุมชน (ที่อยู่อาศัย) จำนวน ๔๒ ราย ๔๖ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒๑ - ๐ - ๐๗ ไร่ (ตามรายงานการประชุม คปอ.เฝ้าไร่) ดังนี้

๑.๑ ประเภทแปลงชุมชน (ที่อยู่อาศัย) เนื้อที่ไม่เกิน ๒ งาน
จำนวน ๓๑ ราย ๓๔ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๘ - ๒ - ๕๙ ไร่

๑.๒ ประเภทแปลงชุมชน (ที่อยู่อาศัย) เนื้อที่เกิน ๒ งาน ไม่เกิน ๕ ไร่
จำนวน ๑๑ ราย ๑๒ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๑๒ - ๑ - ๔๘ ไร่

๒. คณะอนุกรรมการปฏิรูปที่ดินอำเภอสังคม (คปอ.สังคม) ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณาคุณสมบัติของเกษตรกรที่ยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอสังคม จำนวน ๑๕๔ ราย ๑๖๓ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๘๔ - ๐ - ๔๒ ไร่ และคณะอนุกรรมการฯ มีมติเห็นชอบให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอสังคม ประเภทแปลงชุมชน (ที่อยู่อาศัย) จำนวน ๑๕๔ ราย ๑๖๒ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๘๓ - ๒ - ๙๕ ไร่ (ตามรายงานการประชุม คปอ.สังคม) ดังนี้

๒.๑ ประเภทแปลงชุมชน (ที่อยู่อาศัย) เนื้อที่ไม่เกิน ๒ งาน
จำนวน ๑๐๑ ราย ๑๐๘ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒๘ - ๒ - ๙๔ ไร่

๒.๒ ประเภทแปลงชุมชน (ที่อยู่อาศัย) เนื้อที่เกิน ๒ งาน ไม่เกิน ๕ ไร่
จำนวน ๕๓ ราย ๕๔ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๕๕ - ๐ - ๐๑ ไร่

๓. คณะอนุกรรมการปฏิรูปที่ดินอำเภอโพธิ์พิสัย (คปอ.โพธิ์พิสัย) ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณาคณะสมมติของเกษตรกรที่ยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอโพธิ์พิสัย จำนวน ๑๖ ราย ๑๖ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๗ - ๓ - ๘๑ ไร่ และคณะอนุกรรมการฯ มีมติเป็นเอกฉันท์เห็นชอบให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอสังขม ประเภทแปลงชุมชน (ที่อยู่อาศัย) จำนวน ๑๖ ราย ๑๖ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๗ - ๓ - ๘๑ ไร่ (ตามรายงานการประชุม คปอ.โพธิ์พิสัย) ดังนี้

๓.๑ ประเภทแปลงชุมชน (ที่อยู่อาศัย) เนื้อที่ไม่เกิน ๒ งาน
จำนวน ๑๒ ราย ๑๒ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๓ - ๑ - ๘๑ ไร่

๓.๒ ประเภทแปลงชุมชน (ที่อยู่อาศัย) เนื้อที่เกิน ๒ งาน ไม่เกิน ๕ ไร่
จำนวน ๔ ราย ๔ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๔ - ๒ - ๐๐ ไร่

รวมทั้งสิ้น ๓ อำเภอ ๒๑๒ ราย ๒๒๔ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๑๑๒ - ๒ - ๘๓ ไร่

ระเบียบและข้อกำหนด

๑. มาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๓๒

“ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ” หมายความว่า การปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิและการถือครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตลอดถึงการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น เพื่อจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินของตนเองหรือเกษตรกรที่มีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การครองชีพ

“ เกษตรกร ” หมายถึง ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก และให้หมายความรวมถึงบุคคลผู้ยากจนหรือผู้จบการศึกษาทางเกษตรกรรม หรือผู้เป็นบุตรของเกษตรกร บรรดาซึ่งไม่มีที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นของตนเองและประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก

๒. การตอบข้อหารือ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจในการจัดการชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามหนังสือ ที่ นร ๐๖๐๑/๓๓๑ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๓๙

“ การจัดที่อยู่อาศัย ” ตามบัญญัติไว้ในมาตรา ๔ จึงหมายถึง การจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินที่มีการประกอบเกษตรกรรม หรือกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒

๓. มติ คปก. ๑/๒๕๔๓ วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๓ ครั้งที่ ๘/๒๕๔๔ วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๔ และครั้งที่ ๒/๒๕๔๖ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินไว้ดังนี้ ... ข้อ ๔ จำนวนเนื้อที่ที่ดินที่จัดให้ที่อยู่อาศัยของเกษตรกรไม่เกิน ๒ งาน หากมีความจำเป็นให้เสนอ คปจ. พิจารณาโดยแสดงเหตุผลความจำเป็น ...

๔. มติ คปจ.หนองคาย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๙ พิจารณานุมัติให้จัดที่ดินชุมชนแก่เกษตรกรกรเกินครอบครัวละ ๒ งาน แต่ไม่เกิน ๕ ไร่ เนื่องจากชุมชนในชนบทในท้องที่จังหวัดหนองคาย จะมีจำนวนบุคคลในครอบครัวรวมกันหลายคน มีการสร้างบ้านเรือนในที่ดินแปลงเดียวกันแต่มีได้แบ่งแยกที่ดินออกจากกัน จึงมีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่เกิน ๒ งาน นอกจากนี้สังคมเกษตรกรในชนบทจังหวัดหนองคายยังนิยมใช้พื้นที่บริเวณรอบๆ บ้านเรือน ประกอบอาชีพเสริมต่างๆ ตลอดจนการปลูกไม้ผลหรือพืชผักสวนครัวอีกด้วย

๕. มติ คปจ.หนองคาย ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ คณะกรรมการมีมติกรณีเกษตรกรขอรับการจัดที่ดินแปลงชุมชน (ที่อยู่อาศัย) เนื้อที่เกิน ๒ งาน ให้ชี้แจงรายละเอียดการใช้ประโยชน์ในที่ดินเพิ่มเติมว่ามีเหตุผลและความจำเป็นอย่างไร โดยให้จัดทำแผนผังการใช้ประโยชน์ในแปลงที่ดินที่มีในปัจจุบัน และ/หรือ ในอนาคต เพื่อประกอบการพิจารณา เช่น ใช้พื้นที่นอกเหนือจากปลูกบ้านเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยแล้วยังทำอ่างขังสระเก็บน้ำ ลานตากข้าว ซึ่งจำเป็นที่จะต้อง用地พื้นที่ซึ่งเป็นแปลงที่อยู่อาศัยเนื้อที่เกิน ๒ งาน

ความเห็นของ ส.ป.ก.หนองคาย

ผู้ยื่นคำขอ เป็นเกษตรกรผู้มีคุณสมบัติตาม ข้อ ๔ (๑) ข้อ ๘ (๑) ของระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรซึ่งมีสิทธิจะได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ และอยู่ในหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ ประกอบกับได้ให้เกษตรกรที่ขอรับการจัดที่ดินแปลงชุมชน (ที่อยู่อาศัย) เนื้อที่เกิน ๒ งาน ชี้แจงรายละเอียดการใช้ประโยชน์ในที่ดิน โดยให้จัดทำแผนผังการใช้ประโยชน์ในแปลงที่ดินที่มีในปัจจุบัน และ/หรือ ในอนาคต เพื่อประกอบการพิจารณา เช่น ใช้พื้นที่นอกเหนือจากปลูกบ้านเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยแล้วยังทำอ่างขัง สระเก็บน้ำ ลานตากข้าว ซึ่งจำเป็นที่จะต้อง用地พื้นที่ซึ่งเป็นแปลงที่อยู่อาศัยเนื้อที่เกิน ๒ งาน ครบทุกราย ทุกแปลงเรียบร้อยแล้ว โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการปฏิรูปที่ดินระดับอำเภอแล้ว เห็นควรอนุญาตให้เกษตรกรตามบัญชีรายชื่อเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

ประเด็นนำเสนอที่ประชุม

๑. พิจารณานุญาตให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินประเภทแปลงชุมชน (ที่อยู่อาศัย) ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย รวมจำนวน ๓ อำเภอ ตามที่คณะอนุกรรมการอำเภอฯ เห็นชอบดังนี้

๑.๑ เนื้อที่ไม่เกิน ๒ งาน

จำนวน ๑๔๔ ราย ๑๕๔ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๔๐ - ๓ - ๓๔ ไร่

๑.๒ เนื้อที่เกิน ๒ งาน ไม่เกิน ๕ ไร่

จำนวน ๖๘ ราย ๗๐ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๗๑ - ๓ - ๔๙ ไร่

รวมทั้งสิ้น ๒๑๒ ราย ๒๒๔ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๑๑๒ - ๒ - ๘๓ ไร่

๒. ขออนุมัติในหลักการให้ ส.ป.ก.หนองคาย สามารถแก้ไขข้อผิดพลาดคลาดเคลื่อนในบัญชีคัดเลือกเกษตรกรจากการพิมพ์ โดยมีได้เป็นการเปลี่ยนตัวเกษตรกร ยกเว้นจำนวนเนื้อที่หากผิดพลาดคลาดเคลื่อนจะนำเสนอ คปจ. เพื่อพิจารณาแก้ไข

จึงนำเสนอคณะกรรมการฯ เพื่อโปรดพิจารณา

มติคณะกรรมการ ๑. มีมติเป็นเอกฉันท์อนุญาตให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินประเภทแปลงชุมชน (ที่อยู่อาศัย) ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคายตามเสนอ รวมทั้งสิ้น ๒๑๒ ราย ๒๒๔ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๑๑๒ - ๒ - ๘๓ ไร่ ดังนี้

๑.๑ เนื้อที่ไม่เกิน ๒ งาน

.....จำนวน ๑๔๔ ราย ๑๕๔ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๔๐ - ๓ - ๓๔ ไร่

๑.๒ เนื้อที่เกิน ๒ งาน ไม่เกิน ๕ ไร่

.....จำนวน ๖๘ ราย ๗๐ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๗๑ - ๓ - ๔๙ ไร่

๒. อนุมัติในหลักการให้ ส.ป.ก.หนองคาย สามารถแก้ไขข้อผิดพลาดคลาดเคลื่อนในบัญชีคัดเลือกเกษตรกรจากการพิมพ์ โดยมีได้เป็นการเปลี่ยนตัวเกษตรกร ยกเว้นจำนวนเนื้อที่หากผิดพลาดคลาดเคลื่อนจะนำเสนอ คปจ. เพื่อพิจารณาแก้ไข

เรื่องที่ ๔.๓ พิจารณาเกษตรกรขอโอนสิทธิและรับมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน
เรื่องเดิม

ด้วยมีเกษตรกรซึ่งได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔-๐๑) ยื่นคำร้องขอโอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินให้แก่ทายาท และทายาทของเกษตรกรยื่นคำร้องขอรับมรดกสิทธิ

ข้อเท็จจริง

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย (ส.ป.ก.หนองคาย) ได้รับคำร้องขอโอนสิทธิและรับมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน และดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอรับโอนสิทธิและรับมรดกสิทธิ โดยผ่านการรับรองคุณสมบัติและการทำประโยชน์ในที่ดินจากผู้ปกครองท้องที่แล้วเห็นว่า มีคุณสมบัติถูกต้อง และผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินระดับอำเภอ จำนวน ๓ อำเภอ ตามบัญชีรายชื่อ ดังต่อไปนี้

๑. คณะอนุกรรมการปฏิรูปที่ดินอำเภอเฝ้าไร่ (คปอ.เฝ้าไร่) ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณาคุณสมบัติของเกษตรกรที่ยื่นคำขอรับโอนสิทธิและรับมรดกสิทธิ การเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย และมีมติเป็นเอกฉันท์เห็นชอบตามเสนอ ดังนี้ (ตามรายงานการประชุม คปอ.เฝ้าไร่)

๑.๑ กรณีโอนสิทธิเดิมแปลง

ผู้โอนสิทธิ ๓๗ ราย ๕๑ แปลง ผู้รับโอนสิทธิ ๔๔ ราย ๕๑ แปลง

- เนื้อที่ประมาณ ๓๙๕-๐-๙๑ ไร่

๑.๒ กรณีโอนสิทธิ/แบ่งแปลง

ผู้โอนสิทธิ ๒๐ ราย ๒๐ แปลง ผู้รับโอนสิทธิ ๔๗ ราย ๖๐ แปลง

- เนื้อที่ประมาณ ๕๓๔-๒-๒๖ ไร่

๑.๓ กรณีตกทอดทางมรดกสิทธิเดิมแปลง

เจ้ามรดกสิทธิ ๙ ราย ๑๔ แปลง ผู้รับมรดกสิทธิ ๑๓ ราย ๑๔ แปลง

- เนื้อที่ประมาณ ๑๖๑-๒-๔๒ ไร่

๑.๔ กรณีตักทอทางมรดกสิทธิ/แบ่งแปลง

เจ้ามรดกสิทธิ ๕ ราย ๕ แปลง ผู้รับมรดกสิทธิ ๑๕ ราย ๑๘ แปลง
- เนื้อที่ประมาณ ๑๕๗-๑-๒๔ ไร่

๒. คณะอนุกรรมการปฏิรูปที่ดินอำเภอสังคม (คปอ.สังคม) ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณาคณะสมบัติของเกษตรกรที่ยื่นคำขอรับโอนสิทธิและรับมรดกสิทธิ การเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย และมีมติเป็นเอกฉันท์เห็นชอบ ดังนี้ (ตามรายงานการประชุม คปอ.สังคม)

๒.๑ กรณีโอนสิทธิเต็มแปลง

ผู้โอนสิทธิ ๕ ราย ๕ แปลง ผู้รับโอนสิทธิ ๕ ราย ๕ แปลง
- เนื้อที่ประมาณ ๘-๑-๗๘ ไร่

๒.๒ กรณีโอนสิทธิ/แบ่งแปลง

ผู้โอนสิทธิ ๓ ราย ๓ แปลง ผู้รับโอนสิทธิ ๕ ราย ๗ แปลง
- เนื้อที่ประมาณ ๑๐๓-๑-๘๐ ไร่

๓. คณะอนุกรรมการปฏิรูปที่ดินอำเภอโพนพิสัย (คปอ.โพนพิสัย) ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณาคณะสมบัติของเกษตรกรที่ยื่นคำขอรับโอนสิทธิและรับมรดกสิทธิ การเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย และมีมติเป็นเอกฉันท์เห็นชอบ ดังนี้ (ตามรายงานการประชุม คปอ.โพนพิสัย)

๓.๑ กรณีโอนสิทธิเต็มแปลง

ผู้โอนสิทธิ ๒๑ ราย ๒๔ แปลง ผู้รับโอนสิทธิ ๒๒ ราย ๒๔ แปลง
- เนื้อที่ประมาณ ๑๙๗-๓-๘๘ ไร่

๓.๒ กรณีโอนสิทธิ/แบ่งแปลง

ผู้โอนสิทธิ ๑๗ ราย ๑๗ แปลง ผู้รับโอนสิทธิ ๓๘ ราย ๔๘ แปลง
- เนื้อที่ประมาณ ๓๙๑-๐-๙๑ ไร่

๓.๓ กรณีตักทอทางมรดกสิทธิเต็มแปลง

เจ้ามรดกสิทธิ ๕ ราย ๖ แปลง ผู้รับมรดกสิทธิ ๖ ราย ๖ แปลง
- เนื้อที่ประมาณ ๔๙-๐-๙๐ ไร่

๓.๔ กรณีตักทอทางมรดกสิทธิ/แบ่งแปลง

เจ้ามรดกสิทธิ ๔ ราย ๔ แปลง ผู้รับมรดกสิทธิ ๙ ราย ๑๑ แปลง
- เนื้อที่ประมาณ ๖๒-๐-๕๔ ไร่

ระเบียบและข้อกฎหมาย

๑. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มีหนังสือที่ กษ ๑๒๐๕/ว ๗๒ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๕ แจ้งมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ ๗/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ให้ยกเลิกหลักเกณฑ์การโอนสิทธิและการตักทอทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ตามมติ คปก. ครั้งที่ ๕/๒๕๓๓ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๓ และครั้งที่ ๔/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖ โดยให้ใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาการโอนสิทธิและการตักทอทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้ปรับปรุงใหม่แทน ดังนี้ ...

ข้อ ๓. ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติการโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ดังต่อไปนี้

๓.๑ การโอนที่ดินที่ได้รับสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินให้แก่บุตรที่บรรลุนิติภาวะของผู้ได้รับสิทธิการเข้าทำประโยชน์มากกว่าหนึ่งคน และเป็นกรณีที่พิจารณาเห็นว่าเป็นที่ดินที่มีขนาดแบ่งแยกได้ และเพียงพอแก่การครองชีพ

๓.๒ การตกทอดทางมรดกสิทธิ

๓.๒.๑ การตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ กรณีมีบุตรหลายคนขอรับมรดกสิทธิ โดยขอให้แบ่งแยกที่ดินและที่ดินดังกล่าวสามารถแบ่งแยกได้และเพียงพอแก่การครองชีพ ก็ให้จัดให้แก่บุคคลเหล่านั้นได้ตามส่วนที่ตกลงกัน

๓.๒.๒ กรณีตาม ๓.๒.๑ หากพิจารณาเห็นว่าที่ดินไม่สามารถแบ่งแยกได้ให้มีอำนาจกำหนดตัวเกษตรกรผู้เป็นบุตรเพียงรายเดียวเท่านั้นที่จะได้รับสิทธิ

๓.๓ การโอนหรือการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ให้แก่ทายาท ดังนี้

- (๑) บิดา มารดา ของเกษตรกร
- (๒) พี่น้องร่วมบิดา มารดาเดียวกันของเกษตรกร
- (๓) พี่น้องร่วมบิดา หรือร่วมมารดาเดียวกันของเกษตรกร
- (๔) หลานของเกษตรกร (ลูกของลูกหรือลูกของพี่หรือลูกของน้อง)...

ข้อ ๔. ผู้รับโอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ และผู้รับมรดกสิทธิตาม ข้อ ๒ และข้อ ๓ ต้องเป็นเกษตรกร และเป็นผู้ไม่มีที่ดินทำกินของตนเองเพียงพอแก่การครองชีพอยู่ก่อนแล้ว หรือเป็นผู้ไม่ได้รับการจัดที่ดินทำกินจาก ส.ป.ก. หรือได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. อยู่ก่อนแล้วและเนื้อที่รับโอนหรือตกทอดรวมกันไม่เกินขนาดถือครองที่ดินตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๖. ให้ถือว่าเกษตรกรผู้ได้รับสิทธิการเข้าทำประโยชน์ตามหลักเกณฑ์การโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิตามข้อ ๒ และข้อ ๓ เป็นเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกจาก คปจ. ตามมาตรา ๑๙(๗) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ...

๒. ส.ป.ก. มีหนังสือที่ กษ ๑๒๐๔/ว ๖๒๓ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๙ ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาและแนวทางการปฏิบัติในการโอนและตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ กรณีเกษตรกรได้รับสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลงเดียว การโอนหรือตกทอดทางมรดกสิทธิให้กับทายาทมากกว่าหนึ่งคน หรือกรณีเกษตรกรได้รับสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินหลายแปลง การโอนหรือการตกทอดทางมรดกสิทธิทุกแปลงให้กับทายาทมากกว่าหนึ่งคน หรือบางแปลงให้กับทายาทคนเดียวหรือมากกว่า ถือเป็นการแบ่งแยกสิทธิที่ได้รับ อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) ที่จะพิจารณา โดยให้นำนโยบายของ ส.ป.ก. ที่ไม่ประสงค์จะให้มีการแบ่งแยกไปประกอบด้วย กรณีมีความจำเป็นในการแบ่งแยกต้องไม่ส่งผลกระทบต่อขนาดที่ดินที่เพียงพอแก่การครองชีพ ...

ความเห็น ส.ป.ก.หนองคาย

เป็นการโอนสิทธิและรับมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรซึ่งได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔-๐๑) ผู้รับโอนสิทธิและรับมรดกสิทธิเป็นเกษตรกรอยู่ในหลักเกณฑ์ ตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สมควรได้รับอนุมัติให้โอนสิทธิและรับมรดกสิทธิ

ประเด็นนำเสนอที่ประชุม

พิจารณาอนุมัติให้เกษตรกรผู้ได้รับหนังสืออนุญาตฯ โอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน และอนุมัติให้ทายาทของเกษตรกรรับมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ตามที่คณะกรรมการอำเภอฯ เห็นชอบ รวมจำนวน ๓ อำเภอ ดังนี้

๑. กรณีโอนสิทธิเดิมแปลง

- ๑.๑ อำเภอเฝ้าไร่ ผู้โอนสิทธิ ๓๗ ราย ๕๑ แปลง ผู้รับโอนสิทธิ ๔๔ ราย ๕๑ แปลง
- เนื้อที่ประมาณ ๓๙๕-๐-๙๑ ไร่
- ๑.๒ อำเภอสังคม ผู้โอนสิทธิ ๕ ราย ๕ แปลง ผู้รับโอนสิทธิ ๕ ราย ๕ แปลง
- เนื้อที่ประมาณ ๘-๑-๗๘ ไร่
- ๑.๓ อำเภอพนพิสัย ผู้โอนสิทธิ ๒๑ ราย ๒๔ แปลง ผู้รับโอนสิทธิ ๒๒ ราย ๒๔ แปลง
- เนื้อที่ประมาณ ๑๙๗-๓-๘๘ ไร่

รวม ๓ อำเภอ ผู้โอนสิทธิ ๖๓ ราย ๘๐ แปลง ผู้รับโอนสิทธิ ๗๑ ราย ๘๐ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๖๐๑-๒-๕๗ ไร่

๒. กรณีโอนสิทธิ/แบ่งแปลง

- ๒.๑ อำเภอเฝ้าไร่ ผู้โอนสิทธิ ๒๐ ราย ๒๐ แปลง ผู้รับโอนสิทธิ ๔๗ ราย ๖๐ แปลง
- เนื้อที่ประมาณ ๕๓๔-๒-๒๖ ไร่
- ๒.๒ อำเภอสังคม ผู้โอนสิทธิ ๓ ราย ๓ แปลง ผู้รับโอนสิทธิ ๕ ราย ๗ แปลง
- เนื้อที่ประมาณ ๑๐๓-๑-๘๐ ไร่
- ๒.๓ อำเภอพนพิสัย ผู้โอนสิทธิ ๑๗ ราย ๑๗ แปลง ผู้รับโอนสิทธิ ๓๘ ราย ๔๘ แปลง
- เนื้อที่ประมาณ ๓๙๑-๐-๙๑ ไร่

รวม ๓ อำเภอ ผู้โอนสิทธิ ๔๐ ราย ๔๐ แปลง ผู้รับโอนสิทธิ ๙๐ ราย ๑๑๕ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๑,๐๒๘-๐-๙๗ ไร่

๓. กรณีตกทอดทางมรดกสิทธิเดิมแปลง

- ๓.๑ อำเภอเฝ้าไร่ เจ้ามรดกสิทธิ ๙ ราย ๑๔ แปลง ผู้รับมรดกสิทธิ ๑๓ ราย ๑๔ แปลง
- เนื้อที่ประมาณ ๑๖๑-๒-๔๒ ไร่
- ๓.๒ อำเภอพนพิสัย เจ้ามรดกสิทธิ ๕ ราย ๖ แปลง ผู้รับมรดกสิทธิ ๖ ราย ๖ แปลง
- เนื้อที่ประมาณ ๔๙-๐-๙๐ ไร่

รวม ๒ อำเภอ เจ้ามรดกสิทธิ ๑๔ ราย ๒๐ แปลง ผู้รับมรดกสิทธิ ๑๙ ราย ๒๐ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒๑๐-๓-๓๒ ไร่

๔. กรณีตกทอดทางมรดกสิทธิ/แบ่งแปลง

- ๔.๑ อำเภอเฝ้าไร่ เจ้ามรดกสิทธิ ๕ ราย ๕ แปลง ผู้รับมรดกสิทธิ ๑๕ ราย ๑๘ แปลง
- เนื้อที่ประมาณ ๑๕๗-๑-๒๔ ไร่
- ๔.๒ อำเภอพนพิสัย เจ้ามรดกสิทธิ ๔ ราย ๔ แปลง ผู้รับมรดกสิทธิ ๙ ราย ๑๑ แปลง
- เนื้อที่ประมาณ ๖๒-๐-๕๔ ไร่

รวม ๒ อำเภอ เจ้ามรดกสิทธิ ๙ ราย ๙ แปลง ผู้รับมรดกสิทธิ ๒๔ ราย ๒๙ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒๑๙-๑-๗๘ ไร่

จึงนำเสนอคณะกรรมการฯ เพื่อโปรดพิจารณา

มติคณะกรรมการ ๑. มีมติเป็นเอกฉันท์อนุมัติให้เกษตรกรผู้ได้รับหนังสืออนุญาตฯ โอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินตามเสนอ ทั้งสิ้นจำนวน ๓ อำเภอ ดังนี้

๑.๑. กรณีโอนสิทธิเดิมแปลง ผู้โอนสิทธิ ๖๓ ราย ๘๐ แปลง ผู้รับโอนสิทธิ ๗๑ ราย ๘๐ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๖๐๑-๒-๕๗ ไร่

๑.๒. กรณีโอนสิทธิ/แบ่งแปลง ผู้โอนสิทธิ ๔๐ ราย ๔๐ แปลง ผู้รับโอนสิทธิ ๙๐ ราย ๑๑๕ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๑.๐๒๔-๐-๙๗ ไร่

๒. มีมติเป็นเอกฉันท์อนุมัติให้ทายาทของเกษตรกรรับมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินทั้งสิ้นจำนวน ๒ อำเภอ ดังนี้

๒.๑. กรณีตกทอดทางมรดกสิทธิเดิมแปลง เจ้ามรดกสิทธิ ๑๔ ราย ๒๐ แปลง ผู้รับมรดกสิทธิ ๑๙ ราย ๒๐ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒๑๐-๓-๓๒ ไร่

๒.๒. กรณีตกทอดทางมรดกสิทธิ/แบ่งแปลง เจ้ามรดกสิทธิ ๙ ราย ๙ แปลง ผู้รับมรดกสิทธิ ๒๔ ราย ๒๙ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒๑๙-๑-๗๘ ไร่

เรื่องที่ ๔.๔ พิจารณาจัดที่ดินเป็นการเฉพาะราย (กรณีสิ้นสิทธิเนื่องจากตาย) ราย นางเจียม เชิดทรัพย์

เรื่องเดิม

นางเจียม เชิดทรัพย์ เกษตรกรผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔-๐๑) แปลงเลขที่ ๑๖ กลุ่มที่ ๕๖๔๕III๐๖๐๐ เนื้อที่ ๑๘-๑-๘๑ ไร่ ที่ดินตั้งอยู่ หมู่ที่ ๖ บ้านนาตาล ตำบลจุมพล อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ตามมติ คปจ.หนองคาย ครั้งที่ ๑/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๑

ข้อเท็จจริง

๑. วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ นายธนิต มาตมุล (หลาน) ยื่นคำร้องขอรับมรดกสิทธิ
๒. จากการตรวจสอบปรากฏว่า นางเจียม เชิดทรัพย์ เสียชีวิตเมื่อ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ คู่สมรส คือ นายบุญรอด สินทร (เสียชีวิต) ไม่มีบุตร นางเจียมมีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน ๕ คน ทายาททุกคนสละสิทธิ ไม่ขอรับมรดกสิทธิ ยินยอมให้นายธนิตเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแต่เพียงผู้เดียว

๓. นายธนิต มาตมุล เป็นบุตรของ นายจันท์ สินทร พี่สาวของ นายบุญรอด สินทร คู่สมรสของ นางเจียม เชิดทรัพย์

๔. นางเจียม เชิดทรัพย์ ไม่มีบุตรจึงรับหลานของสามี มาเลี้ยงเป็นบุตร (มิได้จดทะเบียนรับเป็นบุตรบุญธรรม)

๕. สำเนา แบบ ขส.๔ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๑ บันทึกข้อตกลงระหว่างเจ้าหน้าที่กับราษฎรผู้ยื่นคำขอรับสิทธิทำกินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยเรื่องการรับสิทธิทำกินตกทอดของทายาทโดยธรรมตามลำดับก่อนหลังแจ้งว่า นางเจียม เชิดทรัพย์ ประสงค์ให้ที่ดินตกทอดแก่ ด.ช.ฉวี มาตมุล ซึ่งเป็นบุตร (นายธนิต เดิมชื่อ ฉวี)

๖. ทะเบียนบ้านเลขที่ ๑๐๔ หมู่ที่ ๑๒ บ้านโนนธาตุใหม่ ตำบลกุดบง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย นางเจียม เข้ามาอยู่ใน เมื่อ ๒๓ มกราคม ๒๕๓๑ นายธนิต เข้ามาอยู่เมื่อ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๓๓

๗. จากการสอบปากคำ ผู้ปกครองท้องที่ พยานแวดล้อมและเจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียง ประกอบกับทายาทของนางเจียมคือพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันของนางเจียม ให้การตรงกันว่า นายธนิตเป็นผู้เลี้ยงดูนางเจียมมาโดยตลอดจนวาระสุดท้ายของชีวิต นางเจียมได้เลี้ยงดูนายธนิตตั้งแต่ นายธนิต อายุประมาณ ๗ ขวบ เนื่องจาก บิดา มารดา ของนายธนิต เสียชีวิต จึงได้นำมาเลี้ยงดู และเป็นผู้ทำประโยชน์ในที่ดินร่วมกับ นางเจียม

มาโดยตลอด ปัจจุบัน ทำประโยชน์โดยปลูกยางพาราและยางพาราได้กรี๊ดแล้ว นายธนิตเป็นผู้มีความกตัญญู รู้คุณไปทำงานอยู่กรุงเทพ และต่างประเทศ ส่งเงินมาเลี้ยงดูนางเจียมและนายบุญรอดโดยตลอดจนนายบุญรอดและนางเจียมชราภาพและเสียชีวิต ทายาทของนางเจียมไม่ประสงค์รับมรดกสิทธิในที่ดินดังกล่าว โดยประสงค์ให้นายธนิตเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดิน

ข้อกฎหมาย

๑. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ผู้ที่ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ.๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๐ หมวด ๓ การสิ้นสุดสิทธิและผลของการสิ้นสุดสิทธิการเข้าทำประโยชน์ที่ดิน ข้อ ๑๑ เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรสิ้นสุดสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่ได้รับมอบจาก ส.ป.ก.ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ตาย เลิกสถาบันเกษตรกร หรือสละสิทธิ เว้นแต่จะมีการตกทอดจากทางมรดกตาม

พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๘

การสิ้นสุดตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ย่อมมีผลในทันทีที่เกิดเหตุการณ์เช่นนั้นขึ้น

๒. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดไว้ดังนี้ ...

ข้อ ๔. ในระเบียบนี้ “เกษตรกร” หมายความว่า

(๑) ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักโดยพิจารณาจากการใช้เวลาส่วนใหญ่ในรอบปีเพื่อประกอบเกษตรกรรมแห่งท้องที่นั้น

(๒) ผู้ยากจน ผู้จบการศึกษาทางเกษตรกรรม และผู้เป็นบุตรของเกษตรกรที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ...

ข้อ ๖. เกษตรกรผู้ซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ มีสิทธิยื่นคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามข้อ ๕. ได้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) บรรลุนิติภาวะ หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว

(๓) มีความประพฤติดีและซื่อสัตย์สุจริต

(๔) มีร่างกายสมบูรณ์ ขยันขันแข็ง และสามารถประกอบการเกษตรได้

(๕) ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๖) ไม่มีที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมเป็นของตนเองหรือของบุคคลในครอบครัวเดียวกัน หรือมีที่ดินเพียงเล็กน้อย แต่ไม่เพียงพอแก่การประกอบเกษตรกรรมเพื่อเลี้ยงชีพ

(๗) เป็นผู้ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกำหนด ...

ข้อ ๘. เกษตรกรผู้ซึ่งได้รับการพิจารณาคัดเลือกเข้าทำประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินได้ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เกษตรกรผู้ถือครองที่ดินของรัฐหรือเกษตรกรผู้เช่าที่ดินที่นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และเป็นผู้ทำกินในที่ดินนั้น

(๒) เกษตรกรผู้ได้รับการขึ้นทะเบียนขอรับที่ดินทำกินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(๓) เกษตรกรอื่นตามที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกำหนด

ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นผู้พิจารณาในการจัดลำดับเกษตรกรที่จะจัดที่ดินให้ตามวรรคหนึ่ง ...

๓. พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๘ มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดมาตรการและวิธีปฏิบัติงานของสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัด และให้มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

(๑) ...

(๒) ติดตามการปฏิบัติงานของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ให้เป็นไปตามแผนงานและโครงการที่ได้รับอนุมัติตลอดจนดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน

ความเห็นของ ส.ป.ก.หนองคาย

ส.ป.ก.หนองคาย พิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. สิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินเป็นสิทธิเฉพาะตัวของเกษตรกรผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์มิใช่มรดกที่ตกทอดแก่ทายาทของเกษตรกรได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งสิทธิดังกล่าวสิ้นสุดลงทันทีเมื่อเกษตรกรตาย ส.ป.ก.สามารถจัดที่ดินให้กับบุคคลที่มีคุณสมบัติตามระเบียบหลักเกณฑ์ได้ พิจารณาแล้วเห็นว่า

๒. นายธนิต มาตมุล เป็นหลานของสามีและได้นำมาเลี้ยงเป็นบุตร โดยนางเจียม ก็มีความประสงค์ที่จะยกที่ดินให้เข้าทำประโยชน์เมื่อตนเองเสียชีวิต นายธนิตเป็นผู้มีความกตัญญูรู้คุณคุณเจียมเหมือนกับมารดาที่แท้จริง เจ็บไข้ดูแลจนวาระสุดท้ายของชีวิต และเป็นผู้ทำประโยชน์ในที่ดินร่วมกับ นางเจียม มาโดยตลอด ทายาทอื่นไม่ประสงค์ขอรับมรดกสิทธิยินยอมให้นายธนิตเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแต่เพียงผู้เดียว

๓. คปจ.มีอำนาจในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน

๔. คณะอนุกรรมการปฏิรูปที่ดินอำเภอโพธิ์ชัย (คปอ.โพธิ์ชัย) ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ มีมติเห็นควรจัดที่ดินให้กับ นายธนิต มาตมุล แปลงเลขที่ ๑๖ กลุ่มที่/ระหว่าง ๕๖๔๕๑๑๐๖๐๐ เนื้อที่ ๑๘-๑-๘๑ ไร่

ประเด็นนำเสนอที่ประชุม

พิจารณาจัดที่ดินให้กับ นายธนิต มาตมุล ส.ป.ก. แปลงเลขที่ ๑๖ กลุ่มที่ ๕๖๔๕๑๑๐๖๐๐ เนื้อที่ ๑๘-๑-๘๑ ไร่

คณะกรรมการ

๑....คณะกรรมการได้พิจารณากันอย่างกว้างขวาง โดยพิจารณาแล้วเห็นว่า นายธนิต มาตมุล เป็นผู้มีความสมบัติครบถ้วนที่จะได้รับการจัดที่ดิน จาก ส.ป.ก. ตามระเบียบ คปจ.ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการคัดเลือกเกษตรกรซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๔ ข้อ ๖ ข้อ ๘(๑) ที่ดินแปลงนี้มีผู้ยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินเพียงรายเดียว คือ นายธนิต มาตมุล ตามประกาศ คณะกรรมการ